

**МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ
ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(Мінекономіки)**

вул. М. Грушевського 12/2, м. Київ, 01008, тел. (044)200-47-53, факс (044)253-63-71
E-mail: meconomy@me.gov.ua, <http://www.me.gov.ua>, код ЄДРПОУ 37508596

На № _____ від _____

Міністерство фінансів України

Щодо законопроекту про страхування

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України на виконання доручення Прем'єр-міністра України Шмигала Д. А. від 08.04.2021 № 15046/1/1-21 та відповідно до листа Секретаріату Кабінету Міністрів України від 07.04.2021 № 11407/0/2-21 розглянуло проект Закону України «Про страхування» (реєстр. № 5315 від 29.03.2021), унесений народними депутатами України Гетманцевим Д. О. та іншими (далі – проект Закону), та повідомляє.

Проектом Закону пропонується викласти Закон України «Про страхування» в новій редакції з метою оновлення загальних правових засад здійснення діяльності зі страхування, а також визначення повноважень Національного банку України із здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) за діяльністю страховиків відповідно до кращих міжнародних практик.

Ураховуючи те, що зміна підходів до регулювання та нагляду за ринком страхових послуг покликана забезпечити ефективне функціонування цього ринку як невід'ємної частини економіки України та належний рівень захищеності клієнтів, Мінекономіки підтримує проект Закону за умови його доопрацювання та врахування таких зауважень і пропозицій:

1. Відповідно до абзацу другого преамбули Закону України «Про страхування» дія цього Закону не поширюється на діяльність Експортно-кредитного агентства. Водночас проект Закону не містить такої норми.

Діяльність приватного акціонерного товариства «Експортно-кредитне агентство» (далі – ПрАТ «ЕКА») регулюється Законом України «Про забезпечення

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

Мінекономіки
3022-03/23757-03 від 20.04.2021
16:25:17

масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження шляхом страхування, гарантування та здешевлення кредитування експорту» (далі – Закон), постановою Кабінету Міністрів України від 07.02.2018 № 65 «Питання утворення Експортно-кредитного агентства» та іншими нормативно-правовими актами.

Частиною другою статті 3 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» визначено, що особливості управління Експортно-кредитним агентством визначаються Законом.

У разі прийняття проекту Закону в запропонованій редакції виникне потреба в приведенні чинних нормативно-правових актів щодо діяльності ПрАТ «ЕКА» у відповідність із новим Законом, що у свою чергу може призвести до необхідності додаткових видатків бюджету. Крім того, слід зазначити, що ПрАТ «ЕКА» не є звичайною страховою компанією (страховиком), що здійснює страхування, перестраховання, гарантування, часткову компенсацію відсоткової ставки за експортними кредитами в розумінні проекту Закону, оскільки його діяльність регулюється окремим законом.

У зв'язку з викладеним пропонуємо частину другу статті 2 проекту Закону доповнити нормою, згідно з якою дія цього Закону не поширюється на діяльність ПрАТ «ЕКА», утвореного Кабінетом Міністрів України відповідно до Закону.

2. Проектом Закону пропонується визначити термін «страховий продукт» як «умови страхування, які задовольняють визначені потреби та інтереси клієнтів в отриманні страхової послуги».

Водночас у тексті проекту Закону неодноразово вживається поняття «умови страхування» (частина четверта статті 60, частина дев'ята статті 86, частина четверта статті 111, частина третя статті 114 тощо). Зокрема, відповідно до частини восьмої статті 89 проекту Закону у встановлених законом випадках умови страхування можуть визначатись органом державної влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у відповідній сфері, за погодженням з Регулятором. У такому разі не зрозуміло, чи підпадатимуть під визначення «страховий продукт» такі умови страхування.

Ураховуючи викладене, вважаємо, що термін «страховий продукт» потребує доопрацювання з метою більш чіткого розмежування з поняттям «умови страхування» та уникнення двозначного тлумачення тексту проекту Закону.

3. Статтею 116 проекту Закону передбачається встановити, зокрема, що:

- Регулятор здійснює інспекційні перевірки страховиків, філій страховиків-нерезидентів та страхових посередників, страхових груп, а також інших осіб, зазначених у частині 7 статті 21 Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії», у порядку та відповідно до вимог, встановлених цим Законом та нормативно-правовими актами Регулятора;

- позапланові інспекційні перевірки можуть проводитися з інших обґрунтованих підстав, визначених нормативно-правовими актами Регулятора.

Частиною другою статті 122 проекту Закону передбачається встановити, що розмір штрафів, що застосовуються до страховиків та інших осіб, нагляд за діяльністю яких здійснює Регулятор, встановлюється законами та нормативно-правовими актами Регулятора.

Такий підхід щодо встановлення розміру штрафів, визначення порядку здійснення інспекційних перевірок та підстав для позапланових перевірок на рівні нормативно-правових актів Регулятора без визначення цих особливостей на рівні Закону несе загрозу розбалансування системи державного нагляду, запропонованого в проекті Закону, та створення додаткового наглядового навантаження.

З огляду на вказане, пропонуємо виключити норми щодо встановлення розміру штрафів, визначення порядку здійснення інспекційних перевірок та підстав для позапланових перевірок на рівні нормативно-правових актів Регулятора та в разі потреби визначити всі особливості на рівні Закону.

4. Пропонуємо доопрацювати підпункт 15 пункту 21 розділу XV проекту Закону в частині внесення змін до Закону України «Про пестициди і агрохімікати» з метою виключення норми щодо страхування пестицидів і агрохімікатів.

Перелік обов'язкових видів страхування визначено статтею 7 Закону України «Про страхування», і саме такого виду страхування цим Законом не передбачено.

Відповідно до статті 5 Закону України «Про страхування» забороняється здійснення обов'язкових видів страхування, що не передбачені цим Законом.

Крім того:

1) у країнах-членах ЄС немає такого обов'язкового виду страхування. Існування його в Україні ставить вітчизняне сільське господарство у нерівні умови із сільгоспвиробниками у ЄС;

2) такого обов'язкового виду страхування не існує в інших країнах нашого регіону (СНД і пострадянський простір);

3) якщо вважається, що діяльність, пов'язана зі зберіганням, застосуванням

пестицидів і добрив, потенційно може завдати шкоду довкіллю, то, за такою логікою, обов'язкове страхування потрібно було б поширити й на інші потенційні забруднювачі довкілля (сміттеспалювальні заводи, полігони побутових відходів, теплові електростанції тощо). Проте для них не існує такого обов'язкового страхування;

4) цей вид обов'язкового страхування в Україні ніколи не працював (і зараз не працює), попри те, що ця норма діє з 1995 року. Немає жодного сенсу залишати й далі норму, яка не може бути реалізована на практиці вже 25 років (чверть століття).

5. Підпунктом 39 пункту 21 розділу XV проєкту Закону пропонується внести зміни до Закону України «Про управління об'єктами державної власності» в частині звуження повноважень Кабінету Міністрів України та в частині визначення порядку та правил страхування відповідальності керівників та членів наглядових рад державних унітарних підприємств та господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, за збитки, завдані підприємству, товариству їх діями (бездіяльністю) під час виконання своїх повноважень.

Відповідно до частини третьої статті 14 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» відповідальність керівників та членів наглядових рад державних унітарних підприємств та господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, за збитки, завдані товариству їхніми діями (бездіяльністю) під час виконання своїх повноважень, може бути застрахована у порядку та випадках, визначених Кабінетом Міністрів України.

Постановою Кабінету Міністрів України від 04.07.2018 № 535 затверджено Порядок добровільного страхування відповідальності керівників та членів наглядових рад державних унітарних підприємств та господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі.

З метою створення сприятливих умов для оптимізації структури державного сектора економіки, запровадження ринкових методів управління суб'єктами господарювання державного сектора економіки та відповідно до Програми діяльності Кабінету Міністрів України, затвердженої Постановою Верховної Ради України від 11.12.2014 № 26, пункту 36с Меморандуму про економічну та фінансову співпрацю між Урядом України та МВФ прийнято Закон України від 02.06.2016 № 1405-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо управління об'єктами державної та комунальної власності», яким внесено зміни до

Закону України «Про управління об'єктами державної власності» в частині затвердження Урядом порядку та правил страхування відповідальності керівників та членів наглядових рад державних підприємств та господарських товариств.

Враховуючи викладене, зміни, запропоновані проектом Закону до Закону України «Про управління об'єктами державної власності», не підтримуються, оскільки не узгоджуються з реформою корпоративного управління, яку здійснює Уряд, зокрема з Керівними принципами корпоративного управління для підприємств державної форми власності, визначеними Організацією економічного співробітництва та розвитку.

6. Підпункт 40 пункту 21 розділу XV проекту Закону пропонуємо виключити, оскільки Закон України від 25.06.1992 № 2498-XII «Про ветеринарну медицину» втратить чинність 21.03.2023 на підставі Закону України від 04.02.2021 № 1206-IX, що викладає його у новій редакції.

**Міністр розвитку економіки, торгівлі
та сільського господарства України**

Ігор ПЕТРАШКО